

Akwụkwọ Joel na Ụka Seventh-day Adventist nke Laodicea — Nọmba Iri Atọ na Itoolu

Jeff Pippenger

2026-02-02

Nọmba Iri Atọ na Itoolu

Nnwale ime omega nke nkume-isi nke na-esochi nnwale mpụga alpha nke ntọala nke 2024, chọrọ nkọwa nke “ụlọ nkwakọba ihe,” na nke “nri” a na-edebe n’ụlọ nkwakọba ihe ahụ. Nnwale ahụ bu nke amụma, ma nwee akara eziokwu ime na mpụga. Ọ bụ ihe ichọ mma ndị ahụ bụ ndị fọdurunụ nke James White, ka ha bụ eziokwu nke Okwu Chineke? Ha bụ ha abụọ.

Na 9/11, a kpọrọ ndị nke Chineke ka ha rie obere akwụkwọ ahụ ma laghachi n’uzọ ochie nke Jeremaya, ebe a tọrọ ntọala ahụ n’oge ahụ. Na 9/11, a hụrụ na mgbe e kwuru Jọn, n’Isi nke iri na otu nke Mkpughe, ka ọ tuọ, e kwuru ka ọ tuọ ihe abụọ. E kwuru ka ọ tuọ ma ụlọ nsọ ahụ, ma ndị na-efe ofufe nọ n’ime ya. E kwuru ka ọ hapụ ogige ahụ nke afọ 1,260 nke ndị mba ọzọ ji azọda ebe nsọ na igwè ndị agha. Ebe nsọ ahụ na igwè ndị agha ahụ bụ ụlọ nsọ ahụ na ndị na-efe ofufe nọ n’ime ya.

N’afọ 2023, otu mmụọ ozi ahụ nke rịdatara na 9/11 rịdatakwara ọzọ, na-emeghe akara ozi nke Mkpu Etiti Abalị, ma mgbe ahụ n’afọ 2024 ule ntọala mpụga ahụ gbasara ma ihe nnochianya nke Rom ka na-eguzobe ọhụ ahụ dika o mere n’ebe ndị Millerite nọ.

“Windo” ndị ahụ e meghere nke eluigwe na-egosi ọbịbịa nke ule omega dī n’ime nke ụlọ nsọ na òkù ahụ a kpọrọ ka a “laghachi.” Ule ahụ chọrọ ka a mata akara abụọ. Mgbe mmụọ ozi nke atọ bịa n’afọ 1844, ma mesia kwa ọzọ n’ubochi 9/11, a gwara Jọn ka o tuọ ụlọ nsọ na ndị na-efe ofufe nọ n’ime ya, si otu a na-akọwapụta ọrụ amụma nke itụ ụlọ nsọ na ndị na-efe ofufe n’afọ 2023. Malakaj na-ebuli ajuju banyere ihe bụ “ụlọ nkwakọba,” na ihe bụ “nri?” Ajuju ndị a otu a nro Miller ga-abụ, gini bụ “igbe,” na gini bụ “ọla ndi dī oké ọnu ahia.”

Nro Miller na-akọwapụta windo ndi mepere emepe nke eluigwe dika ebe e si ebuli nzuko ahụ na-emeru emeri dī na Mkpughe iri na itoolu elu, ka e were uwe ọcha dī ọcha kpuchie ya ka ọ na-agba n’elu inyinya ọcha nke agha Onyenwe ndi agha. Windo ndi ahụ mepere emepe bụ ebe a na-awusa ngozi ma ọ bụ ọbubụ ọnu nke Malakaj. Windo mepere emepe nke Miller bụ ebe a na-ewepu ihe mkpofu ma na-achikotakwa ọla dī oké ọnu ahia n’ime igbe ha.

Ntụaka mbu a kpọrọ gbasara windo nke eluigwe dī n’akuko Noa, ma mgbe e meghere windo ndi ahụ, mmiri ozuzo zoro ubochi iri anọ na abali iri anọ. Mgbe e meghere windo ndi ahụ, mkpuruobi asatọ nọ n’ime ugbo ahụ. Baptizim n’Oké Osimiri Uhie butere afọ iri anọ nke ikpafu n’ozara ruo mgbe a gafere Jodan. Mgbe e mesiri baptizim Kraist n’otu ebe ahụ kpomkwem, a chupuru Ya n’ozara ubochi iri anọ. Mgbe e mere ka O si n’onwu bilie, dika e gosiputara ya n’udi site na baptizim Ya, Ọ kuziri ndi na-eso uzọ Ya ubochi iri anọ tupu Ọ arigoro n’eluigwe.

Mgbe nzuko ahụ gbanwere site na nzuko na-alu agha gaa na nzuko na-emeri emeri, eze Devid di afọ iri atọ ga-achị afọ iri anọ. A na-anochi anya nzuko na-emeri emeri site n'amuma, onye nchuajà na eze. Amuma ahụ nke di afọ iri atọ mgbe o malitere ozi ya nke afọ iri abuo na abuo bu Ezikiel, o wee malite ozi ahụ mgbe e meghere eluigwe.

Ma o wee ruo, n'afọ nke iri atọ, n'onwa nke anọ, n'ubochi nke ise nke onwa ahụ, mgbe m nọ n'etiti ndi a dotara n'agha n'akuku osimiri Kebar, na eluigwe meghere emepe, m wee hu ohu nke Chineke. Ezikiel 1:1.

Mgbe Josef gbara afọ iri atọ, o malitere ichi dika onye nchuajà, e wee zute ya na ifufe owuwa anyanwu nke Islam nke wetara nsogbu na-arwanye elu nke nyere Ijipt, dragon ahụ nke dina n'oke osimiri, ohere iwulite ochichi otu uwa. N'etiti nsogbu ahụ, Josef chikobara nri ahụ n'ulo nkwakoba ihe.

N'onwa Julai nke afọ 2023, a nuru olu n'ozara, mgbe ahụ Odum nke ebo Juda malitere ikpoghe ozi nke Mkpu Etiti Abali. N'afọ 2024, nnwale mpuga alfa nke ntoala kewapuru igwe mmadu abuo, usoro ikpoghe ahụ wee nogide na-aga n'ihu. Ugbu a n'afọ 2026, nnwale ime ulo nsọ omega nke ga-ekewakwa ozo igwe mmadu abuo eruola.

Izu nsọ ahụ nke Kraist, dika Onye-ozu nke Ogbugba-ndu ahụ, kwadoro ogbugba-ndu ahụ na otutu mmadu, bu ogige ahụ, na ebe nsọ ahụ. Oktoba 22, 1844 ruo mgbe Maikelel guzoro elu (dika O mere na njedebe nke izu nsọ ahụ mgbe a tugburu Stivin nkume) bu Ebe Nso Kachasi Nso. Ememme ndi nke oge opupu ihe ubi mezuru n'ime izu nsọ ahụ, ha bukwa alfa nke ememme ndi ahụ; ememme ndi nke oge mgbusi akwukwo, nke opi n'ubochi mbu, ubochi nke Mkpuchi Mmehie n'ubochi nke iri, ma emesia ememme uloikwu site n'ubochi nke iri na ise ruo n'ubochi nke iri abuo na abuo, bu omega nke ememme ndi ahụ.

“N'otu aka ahukwa, a ghaghi imezu udi ihe ndi ahụ metutara obibia nke abuo n'oge ahụ e gosiri n'ozu ihe nnochianya ahụ. N'okpuru usoro Mosis, ime ka ebe nsọ di ocha, ma o bu Ubochi Ukwu nke Mkpuchi Mmehie, na-eme n'ubochi nke iri nke onwa ndi Juu nke asaa (Levitikos 16:29–34), mgbe nnukwu onye nchuajà, ebe o meworo mkpuchi mmehie n'ihu Izrel dum, ma si otu a wepu mmehie ha n'ebe nsọ ahụ, puta ma gozie ndi mmadu. Otu a ka e kwenyere na Kraist, Onye Nnukwu Onye Nchuajà anyi, ga-aputa ime ka uwa di ocha site n'ibibi mmehie na ndi mmehie, ma gozie ndi Ya na-eche Ya nche site n'anwughị anwu. Ubochi nke iri nke onwa nke asaa, Ubochi Ukwu nke Mkpuchi Mmehie, oge ime ka ebe nsọ di ocha, nke n'afọ 1844 dabara n'ubochi iri abuo na abuo nke Oktoba, ka a lere anya dika oge obibia nke Onyenwe anyi. Nke a kwekoru na ihe akaebe ndi a gosiputarala na ubochi 2300 ahụ ga-agwu n'oge mgbusiakwukwo, ma nkwubi okwu ahụ yiri ihe a na-apughị iguzogide aguzogide.”

“N'ilu nke Matiu 25, oge ichere na ura sochiri obibia nke nwoke na-alu nwaanyi. Nke a kwekoru n'uzo zuru ezu na arumuka ndi a ka e gosiputara ugbu a, ma site n'amuma ma site n'ihe nnochianya. Ha wetara nkwenye siri ike banyere eziokwu ha; e wee kposaa 'mkpu etiti abali' site n'onu otutu puku ndi kwere ekwe.

“Dịka oke ebili mmiri nke osimiri, mmeghari ahụ gbasara n’ala ahụ dum. Site n’obodo ruo n’obodo, site n’obere ime obodo ruo n’obere ime obodo ọzọ, ruo kwa n’ebe ndị dipuru adipu n’ime ime obodo, ọ gara, ruo mgbe ndị nke Chineke na-eche nche kpotere nke oma kpankpam. Ihụ okpukpe n’uzo na-enweghi isi lara n’iyi n’ihu nkwusa a dika ntu oyi nke ututu na-apu n’ihu anyanwu na-ebili. Ndi kwere ekwe huru ka e wepuru obi abuo ha na mgbagwoju anya ha, olileanya na obi ike wee kpalite obi ha. Oru ahụ enweghi oke mmekpa ahụ ndi ahụ a na-ahụ mgbe niile mgbe e nwere mkpalite mmadu na-enweghi nduzi na-achikwa nke okwu na Mmuo nke Chineke. O yiri, n’udi ya, oge ndi ahụ nke idi umeala n’obi na ilaghachikwute Onyenwe anyi, nke n’etiti Izrel oge ochie na-esochi ozi nke ido aka na ntị sitere n’aka ndi ohu Ya. O nwere njirimara ndi ahụ na-akowaputa oru Chineke n’oge niile. Onu nke ima jijiji n’obi nke ukwu di ntakiri; kama, e nwere nnyocha miri emi nke obi, nkwaputa mmehie, na ihapu uwa. Ikwadebe izute Onyenwe anyi bu ibu di n’obi mmuo ndi no na nnukwu ogo. E nwere ekpere na-adigide adigide na ido onwe ha nsọ nye Chineke n’enweghi ihe e zoro ezo.” The Great Controversy, 400.

Emere emume nke oge opupu ihe ubi mezuru n’izu nsọ ahụ, e wee wusa mmiri ozuzo mbu, ma o bu nke alfa, n’oge Pentikost; otu a ka o na-anochi anya iwusa nke mmiri ozuzo ikpeazu n’emume nke oge mgbusi akwukwo. E deputara emume ndi ahụ nke oge opupu ihe ubi na Levitikos 23, amaokwu otu ruo iri abuo na abuo. Emume nke oge mgbusi akwukwo di n’amaokwu 23 ruo 44. Afọ 2300 na-eduru gi ruo na 1844. Amaokwu iri abuo na abuo maka emume nke oge opupu ihe ubi, na amaokwu iri abuo na abuo maka emume nke oge mgbusi akwukwo. Ngukota abuo nke iri abuo na abuo n’isi nke iri abuo na ato.

Emume opi bu ido aka na ntị na ikpe ga-eme n’ime ubochi iri, emume ulokwu bukwa emume onu n’ihi mmehie ndi a gbagharara n’Ubochi Mkpuchi Mmehie. Ubochi Izuike na ubochi nke asato mgbe emume ahụ gasiri na-anochi anya izuike Sabbat nke puku afọ nke uwa.

Ma, ndi m huru n’anya, unu aghaghi ighara ima nke a otu ihe, na otu ubochi n’ebe Onye-nwe no di ka otu puku afọ, na otu puku afọ dikwa ka otu ubochi. 2 Pita 3:8.

Mmuo-ozu mbu kposara mmeghe nke ikpe ahụ, ma n’ogo amuma ahụ, 1798, nke bu “oge ogwugwu” nke Daniel, bu mmezu nke ememme opi, ma n’August 11, 1840, ozi a kpughere emeghe nke mmuo-ozu mbu nke 1798, e nyere ya ike site na mmezu nke amuma banyere ahuhu nke abuo. Islam bu akuku nke ido aka na ntị nke ememme opi, nke na-ekwuputa ubochi ikpe na-abianu.

N’ihi ndi di njikere ihu, ememme mgbusiakwukwo nke opi na ulokwu na-anochi anya ememme Alfa na Omega, ebe ikpe di n’etiti ha. O bughu ihe mere na mberede ka a ji kowaa ememme ndi a na Leviticus iri abuo na ato. Iri abuo na ato bu akara nke mkpuchido mmehie. O bughu ihe mere na mberede na ememme mbu di n’ubochi mbu nke onwa nke asaa nakwa na ememme ikpeazu na-ejedebe n’ubochi nke iri abuo na abuo. Ememme opi bu mkpuredemede mbu nke mkpuredemede Hibru, ubochi Mkpuchido Mmehie bu mkpuredemede etiti, ememme ulokwu bukwa mkpuredemede nke iri abuo na abuo nke mkpuredemede Hibru.

Isi nke iri abụọ na atọ, amaokwu nke 23 ruo 44 nke Levitikos bụ amaokwu iri abụọ na abụọ etinyere n'ime "nhazi nke eziokwu." Ụbọchị nke iri dị n'etiti na-akwawaputa ule, n'ihi na iri bụ ihe nnọchianya nke ule, ma Ụbọchị nke Mkpuchi Mmehie bụ ebe a na-edekọ ma na-edozi nnupụisi nke ndị furu efu, a na-anọchikwa nnupụisi ahụ anya site n'akwukwọ ozi nke iri na atọ nke mkpụrụedemede Hibru. Akwukwọ ozi dị n'etiti n'okwu Hibru nke putara eziokwu bụ nke iri na atọ, ọ na-adakọkwa na ụbọchị nke iri nke ọnwá nke asaa, ma dị ka akara ụzọ, ọ na-enwe njirimara amụma nke mkpụrụedemede Hibru ahụ na nke ụbọchị ahụ kpomkwem. Iri gbakwunyere iri na atọ bụ iri abụọ na atọ. Iri asaa bụ ngụkọta nke 10 mụbara site na 7, ma ụbọchị nke iri nke ọnwá nke asaa na-adakọkwa na iri asaa, nke bụ ihe nnọchianya nke njedebe nke oge amara.

Mgbe ahụ Pita bjakwutere Ya, sị, Onyenweanyi, ugboro ole ka nwanne m ga-emehie megide m, m wee gbaghara ya? ruo ugboro asaa? Jisọs wee sị ya, Asighi m gi, Ruo ugboro asaa: kama, Ruo iri ugboro asaa ugboro asaa. Matiu 18:21, 22.

E bepuru narị afọ anọ na iri itoolu maka Izrel oge ochie. E bepuru afọ ndị ahụ n'ime afọ puku abụọ na narị atọ, ma e gosiputara ha dika izu iri asaa; ya mere, Jizos mere ka a mara na oke oge nnwale bụ narị afọ anọ na iri itoolu, nke e ji "izu iri asaa" nochite anya ya n'ime Daniel isi nke itoolu.

E kpebiela izu iri asaa n'elu ndị gi na n'elu obodo nsọ gi, iji mechaa njehie ahụ, na ime ka mmehie kwusị, na ime ka e mee mkpuchi mmehie, na iweta ezi omume ebighi ebi, na imechi oghu na amuma, na ite Mmadu Nso Kachasi Nso mmanu. Daniel 9:24.

Okwu Hibru a sughariri ibu "ebipuru" ka e ji naani n'amaokwu a n'Agba Ochie, ọ putakwa "ekpebiela ma ọ bụ enyela iwu." Ọ dị iche na okwu a na-ejikari eme ihe nke a na-asugharikari ibu "ebipuru," nke dabere n'otú Abram si bee aja ndi ahụ n'uzo mbu nke ogbugba ndu ahụ n'Jenesis iri na ise. E "kpebiela" ma "enyela iwu" na Izrel ga-enwe narị afọ anọ na iri itoolu nke oge nnwale, emesia a ga-ebipụ ha dika ndi ogbugba ndu Chineke. "Ibibipụ" abụọ di iche iche; otu nke na-anochi anya oge ahụ dika oge nnwale nke "ebipuru" n'onuogu ka ukwu site n'onuogu iri asaa, ma mgbe "mmanya oghuru" Joel "ebipuru" n'onu ha, oge nnwale emechie. Iri asaa na-anochi anya mmechi nke oge nnwale.

Emume mgbusiakwukwo nwere nzokwu atọ nke okwu Hibru a bụ "eziokwu." Emume mgbusiakwukwo ndi a na-amalite na Levitikos 23:23, akara etiti nke Ụbọchị Mkpuchi Mmehie bụ ụbọchị nke iri na mkpụrụedemede nke iri na atọ, nke hà nhata na 23, emume Ụlọkwuu agwukwa n'ụbọchị nke iri abụọ na abụọ, mgbe ahụ e newkwara nnukwu Sabat nke na-eso emume ahụ, akuku Akwukwo Nso ahụ agwukwa na 23:44.

Livaitikos putara okwa nchu-aja nke ndi Livai. A na-anochi anya ememme oge opupu ihe ubi n'isi nke 23:1-22, mgbe ahụ a na-anochi anya ememme oge mgbusi akwukwo n'isi nke 23:23-44. A na-anochi anya ememme oge opupu ihe ubi site n'amaokwu iri abụọ na abụọ, mkpụrụedemede Hibru newkwara mkpụrụedemede iri abụọ na abụọ. A na-egosiputakwa ememme oge mgbusi akwukwo n'amaokwu iri abụọ na abụọ. Ememme opi na-ekwuputa nso nke ikpe n'Ụbọchị Mkpuchi Mmehie. Mgbe ahụ ememme Ụlọkwuu na-adị ụbọchị asaa, nke na-agwu n'ụbọchị nke iri abụọ na abụọ nke ọnwá nke asaa. Ụbọchị mbu n'ime ụbọchị asaa ahụ bụ ụbọchị izu ike emume, dika ụbọchị nke asato dikwa, nke bụ ụbọchị na-eso ememme ụbọchị asaa ahụ. Ụbọchị mbu na

Ụbọchị nke asatọ na-eme ka ụbọchị nke asatọ buru akara nke nke asatọ nke sitere n'ihe asaa ahụ.

Gwa umu Izrel okwu, si, Ụbọchị nke iri na ise nke onwa nke asaa a ga-abu Ememme Uloikwuu nye Onyenwe anyi ụbọchị asaa. N'ụbọchị mbu ka a ga-enwe nzuko di nsọ: unu agaghị aru oru odibo obula n'ime ya. Ụbọchị asaa ka unu ga-achụ aja e ji oku nye Onyenwe anyi: n'ụbọchị nke asatọ ka a ga-enwe nzuko di nsọ nye unu; unu ga-achukwa aja e ji oku nye Onyenwe anyi: o bu nzuko di ukwu; unu agaghị arukwa oru odibo obula n'ime ya. ... Ozokwa, n'ụbọchị nke iri na ise nke onwa nke asaa, mgbe unu chikotara mkpuru ala ahụ, unu ga-eme ememme nye Onyenwe anyi ụbọchị asaa: n'ụbọchị mbu ka o ga-abu ụbọchị izuike, n'ụbọchị nke asatokwa ka o ga-abu ụbọchị izuike. Levitikos 23:34–36, 39.

Ụbọchị izuike emume nke ụbọchị nke asatọ na-anochi anya Ụbọchị Izuike nke puku afọ ahụ, nke na-eso emume Uloikwuu. A na-echeta ijeghari Izrel oge ochie n'ozara ruo afọ iri anọ site n'ibi n'uloikwuu n'ụbọchị emume Uloikwuu ahụ, o bughikwa nani na o na-anochi anya iwusa mmiri ozuzo nke ikpezu, kama o na-anochikwa anya oge nsogbu Jekob, mgbe ndi mmuo ozi duru ndi kwesiri ntukwasị obi nke Chineke banye n'ugwu nta na n'ugwu ukwu maka nchebe.

“N’oge nsogbu ahụ, anyi niile gbapuru n’obodo ukwu na n’obodo nta, ma ndi ajo omume chusoro anyi, ndi batara n’ulo ndi nsọ ji mma agha. Ha weliri mma agha ahụ igbu anyi, ma o gbajiri, daa burukwa ihe na-enweghi ike dika ahijia akoro. Mgbe ahụ anyi niile kpokuru ehieha na abali ka e wee naputa anyi, mkpu ahụ arigokwa n’ihu Chineke. Anyanwu putara, onwa akwusikwa iga. Iyi mmiri di iche iche kwusiri iso. Ojii gbara ochichiri, di arọ, bilitere, wee dakota ibe ha. Ma e nwere otu ebe doro anya nke ebube kwusiri ike, ebe olu Chineke siri puta dika uda otutu mmiri, nke mere ka eluigwe na uwa maa jijiji. Eluigwe meghere ma mechie, o nokwa n’ogba aghara. Ugwu maa jijiji dika ahijia ami n’ifufe, tufuo nkume ndi tara atu gbara gburugburu. Oké osimiri siri isi dika ite di n’oku, tufuo nkume n’elu ala. Ma dika Chineke kwuru ụbọchị na awa obibia Jizos, nyefee kwa ogbugba ndu ebighi ebi nye ndi Ya, O kwuru otu ahirikwu, wee kwusi ntakiri, ebe okwu ndi ahụ na-agaghari n’uwa dum. Izrel nke Chineke guzoro, anya ha niile lekwasiri n’elu, na-ege okwu ndi ahụ nti dika ha si n’onu Jehova puta, na-agaghari n’uwa dika mkpo uda egbè eluigwe kacha ike. O di nnoo egwu ma dikwa nsọ nke ukwu. Ná njedebe nke ahirikwu o bua, ndi nsọ tiri mkpu, Ebube! Hallelujah! Ebube Chineke mere ka ihu ha muo ihè; ha wee na-enwu site n’ebube ahụ dika ihu Mosis siri mee mgbe o si na Sainai ridata. Ndi ajo omume enweghi ike ile ha anya n’ihi ebube ahụ. Ma mgbe a kposara ngozi na-adighi agwu agwu n’elu ndi ahụ suru Chineke nsopuru site n’idebe ụbọchị izu ike Ya ka o buru nke di nsọ, e nwere nnukwu iti mkpu mmeri megide Anu Ohia ahụ, nakwa megide Onyinyo ya.”

“Mgbe ahụ ka jubili malitere, mgbe ala ahụ ga-ezu ike.” Review and Herald, July 21, 1851.

Jizos na-aloghachi, uwa wee zuo ike otu puku afọ, dika e si gosi ya n’onyinyo site n’izu ike nke afọ nke asaa nke ala na jubili. N’amaokwu nke ato nke Levitikos iri abuo na ato, e ji izu ike nke ụbọchị nke asaa maka mmadu kowaa di ka mmeghe nke isiokwu ahụ nke na-ejedebe na nke asatọ, ya bu nke di n’ime asaa ahụ, ma na-anochi anya izu ike nke afọ nke asaa maka izu ike nke ala.

Onyenweanyi gwara Mosis okwu, si, Gwa umu Izrel okwu, si ha, Banyere emume nile nke Onyenweanyi, nke unu ga-akposo ibu nzuko di nsọ, ndi a kwa bu emume m. Ụbọchị isii ka a

ga-arụ ọrụ: ma ụbọchị nke asaa bụ sabbat nke izuike, nzukọ dị nsọ; unu agaghị arụ ọrụ ọbụla n'ime ya: ọ bụ sabbat nke Onyenweanyị n'ebe obibi unu nile. Levitikos 23:1–3.

Alfa nke isi nke iri abụọ na atọ bụ Ụbọchị Izu Ike nke ụbọchị nke asaa, ma omega nke isi ahụ bụ puku afọ nke ụwa ịbụ efu, nke e gosiputara n'ụdị ya site n'Ụbọchị Izu Ike nke afọ nke asaa maka ala na jubili. Alfa nke isi ahụ bụ emume oriri nke oge opupu ihe ubi ndị na-amalite site n'Ụbọchị Izu Ike nke ụbọchị nke asaa ma kwusị na amaokwu nke iri abụọ na abụọ; ebe omega nke isi ahụ na-ejedebe n'ụbọchị nke iri abụọ na abụọ nke ọnwá nke asaa, nke Ụbọchị Izu Ike emume nke ụbọchị nke asatọ na-esote, nke na-anọchi anya Ụbọchị Izu Ike nke afọ nke asaa maka ala.

Amaokwu nke mbụ ruo nke iri abụọ na abụọ na-anọchi anya ọrụ Kraịst dika Nnukwu Onye Nchụàjà nke Eluigwe n'ebe nsọ; amaokwu nke iri abụọ na atọ ruo nke iri anọ na anọ na-anọchi anya ọrụ Ya n'Ebe Kachasi Nsọ. Levitikos bụ ihe nnọchianya nke ndị nchụàjà, ọ na-anọchikwa ozi nchụàjà ukwu nke Kraịst. Sabat alfa nke ụbọchị nke asaa na-alaghachi azụ ruo n'okike, Sabat omega nke afọ nke asaa na-agbatikwa ruo n'Ụwa e mere ka ọ dị ọhụrụ. Levitikos iri abụọ na atọ, n'akụkọ ihe mere eme, na-agunye oge site n'okike ruo n'imeputa ọzọ.

Ọnụ ma ọ bụ ihere nke ozi amụma bụ ihe nnọchianya nke ndị nwere ozi nke Mkpu Etiti Abali ma ọ bụ ihe ụgha dochiri ya. Ruo mgbe e tinyere eziokwu a n'akụkọ ahụ, a na-atụfu isi okwu ahụ nke na-amụputa ihere ahụ. Ndị nwere mmanụ ezi-okwu agaghị efunahụ isi okwu a. A na-anọchi ọnụ anya site n'aka ndị e wepụrụ mmehie ha, a na-egosikwa ha site n'aka ndị na-eme emume Ụlọikwuu Nsọ.

Okwu ahụ wee ghọọ anụ ahụ, biri kwa n'etiti anyị, (anyị wee hụ ebube Ya, ebube dika nke Ọkpara ahụ Naanị Ya sitere n'aka Nna,) juputara n'amara na n'eziokwu. Jọn 1:14.

Okwu Grik a sughariri dika "biri" putara "ima ụlọikwuu." Jisọs ghọrọ anụ arụ ma maa ụlọikwuu n'etiti anyị. O were ọdịdị mmadụ anyị, ụlọikwuu anyị, tent anyị, ụlọ ntu anyị, anụ arụ anyị. Pita kwuru ya n'uzọ a:

Ee, ehere m na ọ dị m mma, oge niile m nọ n'ụlọikwuu a, ịkpali unu site n'ichetara unu ihe ndị a; ebe m maara na n'oge na-adighi anya m ga-eyipụ ụlọikwuu m a, dika Onyenwe anyị Jisọs Kraịst si gosi m. 2 Pita 1:13, 14.

Pọl kwuru ya n'uzọ a:

N'ihia na anyị maara na ọ buru na a kwatuo ụlọ anyị nke ụwa a, bụ ụlọikwuu a, anyị nwere ụlọ sitere n'aka Chineke, ụlọ a na-ejighi aka mee, nke ebighi ebi n'eluigwe. N'ihia na n'ime nke a ka anyị na-asụ ude, na-agusi agụụ ike ka e yikwasị anyị ụlọ anyị nke si n'eluigwe bja: ma ọ buru na, ebe e yikwasiri anyị ya, a gaghị ahụ anyị ka anyị gba ọtọ. N'ihia na anyị ndị nọ n'ụlọikwuu a na-asukwa ude, ebe ibu na-arọ anyị: ọ bughị n'ihia na anyị chorọ ka a yipụ anyị uwe, kama ka e yikwasị anyị ọzọ, ka ndụ wee loro ihe na-anwụ anwụ. 2 Ndị Korint 5:1–4.

Emume Ụlọikwuu ahụ bụ ihe nnọchianya nke ịkà akara nke puku otu narị na iri anọ na anọ, nke a na-emezu mgbe a meghere window nke eluigwe. Mgbe e wepụrụ mmehie nke puku otu narị na iri anọ na anọ ahụ, a ga-awusa Mmụọ Nsọ n'enweghi tọọ n'elu nzukọ mmeri ahụ. Ikpe agwula n'ihie gbasara puku otu narị na iri anọ na anọ ahụ, ndị ahụ e kàrà akara na-apukwa ikwusa oké mkpu nke

mmụọ ozi nke atọ n'okpuru ike nke Mmụọ Nso, dika e si nochite ya anya n'Emume Ụlọikwuu ahụ.

Ahụ anyị bụ ụlọ nso, ma burukwa ụlọikwuu, nke bụ tabanákul. Ndị ahụ zukọtara na Jerusalem ime emume oriri ụlọikwuu, na-eme emume na a hichapụwo mmehie ha. E jiri Mozis wulite tabanákul ahụ n'ozara, ma n'ikpeazụ a na-eme emume oriri ụlọikwuu ahụ site n'ibi n'ụlọikwuu n'ozara, n'ihina Jisọs na-egosiputakwa mgbe niile ogwugwu site na mmalite.

Ya mere, ụmụna dị nso, ndị so n'òkù nke eluigwe, tūleenụ Onyeoziri na Nnukwu Onye-nchua-àjà nke nkwpụta okwukwe anyị, Kraịst Jisọs; Onye kwesiri ntukwasị obi nye Ya nke hoptara ya, dika Mosis kwa kwesiri ntukwasị obi n'ụlọ Ya nile. N'ihina e guru Nwoke a dika Onye kwesiri otuto ka ukwuu karịa Mosis, ebe o bụ na onye wuru ụlọ nwere nsopuru karịa ụlọ ahụ. N'ihina na ụlọ o bula bụ mmadụ na-ewu ya; ma Onye wuru ihe niile bụ Chineke. Ma Mosis n'ezie kwesiri ntukwasị obi n'ụlọ Ya nile, dika odibo, ibu àmà banyere ihe ndi a ga-ekwu mgbe e mesiri; ma Kraịst dika Okpara n'elu ụlọ nke ya; ụlọ Ya ka anyi bụ, ma o buru na anyi ejidesie ntukwasị obi na inuri onu nke olileanya ahụ ike ruo ogwugwu. Ndị Hibru 3:1–6.

Mosis bụ ohu kwesi ntukwasị obi nke Chineke jiri wuo ụlọikwuu nso ahụ, ma Kraịst, dika Onye-isi Nchua-àjà na Onye-oziri, nwere nsopuru kariri nke ohu ahụ, bụ Mozis. Ụlọ o bula—site n'ụlọikwuu nso Mozis, ruo n'ụlọ nso Solomon, ruo n'ụlọ nso Herod nke e mezighariri n'ime afọ iri anọ na isii, ụlọ nso mmadụ nke nwere kromosom iri anọ na isii ya, na ụlọ nso Millerite nke 1798 ruo 1844—bụ nke Chineke wuru ha niile. N'ahiri amuma nke ngosiputa di iche iche nke ụlọ nso, nke ga-amalite n'Ubi Iden, emesia, mgbe mmehie batara, n'onu ụzọ ama nke Ubi ahụ, emesia kwa, mgbe iju mmiri gasiri, n'ebe ichua-àjà di iche iche ruo n'oge Mozis; akara ụzọ atọ bụ isi bụ Mozis, Kraịst, na ndi nari puku otu nari na iri anọ na anọ ahụ.

Mosis na Kraịst na-anochi anya alfa na omega nke Izrel oge ochie, ma onu ha na-anochi anya njikota nke mmadụ na idi-nso Chineke, nke otu nari na puku iri anọ na anọ na-anochikwa anya ya. N'oge obibia nke mmụọ-oziri nke atọ, n'Akwukwo Mkpughe isi nke iri na otu, a gwara Jon ka o tuo ụlọ nso ahụ, ma n'oge obibia nke otu mmụọ-oziri ahụ ahụ na 9/11, a gwakwara Jon ozo ka o tuo ụlọ nso ahụ. N'ihie abuo ahụ, a gwara ya ka o hapu ogige ime ụlọ nso nke ubochi 1,260. N'afọ 2023, otu mmụọ-oziri ahụ biakwara, ma a na-akpo ndi Chineke ugbu a ka ha tuo ụlọ nso ahụ. Ubochi 1,260 ahụ, ma o bụ ubochi atọ na okara, kwusiri n'afọ 2023, ma site n'oge ahụ ruo kpomkwem tupu iwu Sonda ahụ, a ga-ebuli ụlọ nso ahụ elu. Afọ 2024 kara akara ntala ya, ma o huru nnupuisi ahụ ka e gosiputara ya dika otu nke "leiri ubochi nke obere ihe," na-emegide njirimara Miller nyere banyere ihe nnochianya ahụ nke na-eguzobe ohu ahụ.

Ozo, okwu nke Onyenwe anyi biakwutere m, si, Aka Zerubabel atukwasio ntala ụlọ a; aka ya kwa ga-emechakwa ya; i ga-amakwa na Onyenwe ndi agha ezitere m unu. N'ihina na onye ledara ubochi nke obere ihe anya? n'ihina na ha ga-anuri onu, ha ga-ahukwa nkume itu plom n'aka Zerubabel, ya na asaa ahụ; ha bụ anya nke Onyenwe anyi, ndi na-agahari ije n'ebe nile n'ụwa dum. Zekaraya 4:8–10.

Iju nkwputa Miller na o bụ Rom ka na-eme ka ohu ahụ guzosie ike, bụ iju ntala, o bukwa "ileli ubochi nke ihe nta." Mmeghari Millerite bụ mmeghari alpha nke ozi mmụọ ozi mbu na nke abuo,

mmeghari nke ndi otu puku nari anọ na iri anọ na anọ ahụ bụkwa mmeghari omega nke ozi mmuọ ozi nke atọ. O di ike kari alpha ugboro iri abuo na abuo. N'echiche amuma a, ntọala nke mmeghari Millerite bu "ubochi nke ihe nta." Ileli eziokwu ntọala o bula e gosiri n'elu tebul abuo Habakkuk, bu onwu, n'ih i na ohu ahụ e mere ka o guzosie ike na amaokwu nke iri na anọ nke Daniel iri na otu bu otu ohu ahụ Solomon kowara.

Ebe ohu na-adighi, ndi mmadu na-ala n'iyi: ma onye na-edebe iwu, ngozi diri ya. Ilu 29:18.

Ohu nkume-isi nke na-emecha ulo di ebube, n'ih i na o na-egosi na nkume nkuku ntọala bụkwa nkume-isi nke na-emecha ulo, ma o nwere ike kari ya ugboro iri abuo na abuo. Nnwale ntọala alfa nke afo 2024 bu ozi nke ikachi akara n'ez i nke ogugu isi, ma nnwale ulo nsọ omega nke afo 2026 bu ozi nke ikachi akara n'ime nke mmuọ. Otu na-achoputa onyinyo na akara nke anu ohia ahụ, nke ozokwa na-achoputa onyinyo na akara nke Chineke. A na-anochi anya nnwale ime omega ahụ site n'akara abuo nke nrọ Miller, nke a ga-akowaputa n'onodu nke ihe omume nke ubochi ikpeazu. Gini bu ulo nkwaoba? Kedu kwa ihe bu anu ahụ?

Anyi ga-aga n'ihu na ihe ndi a n'isiokwu na-esonu.

Alumdi na nwunye ndi Juu n'oge Jisos na-aputa n'usoro nkebi ato ndi bu isi, nke a na-agbasakari n'ime onwa ole na ole ma o bu otu afo. Nzokwu mbu bu alumdi na nwunye nke iwu kwadoro, nke a na-akpo nkwa-alumdi na nwunye, n'oge ahụ ka a na-eme ka alumdi na nwunye guzosie ike n'iwu, ma agbamakwukwo nwanyi na nwoke ka na-anọ ichi, ebe nwoke ahụ na-alaghachi n'ulo nna ya iji kwadebe ebe obibi maka nwunye ya. Nke a bu ihe mere e ji kpo Meri, nwunye Josef, nwunye ya, obuna tupu ha ebiko onu. Ibu onye na-ekwesighi ntukwas i obi n'oge a ka a na-ewere di ka ikwa iko.

Oge ichere ahụ ejighi n'aka, o pukwara ibu ubochi ole na ole, izu ole na ole, ma o bu onwa ole na ole. Enweghi nkwekorita a bu ihe di mkpa n'ilu ahụ. Nna ahụ puru ichere ruo otu afo, iji kwado idi ocha nke nwanyi a na-alu ohuru. Nwoke na-alu ohuru ekwugh i kpomkwem ubochi ma o bu elekere o ga-aloghachi, n'ih i na o bu mkpebi nna ya ikpebi oge ahụ; ya mere nwanyi a na-alu ohuru maara na agbamakwukwo ahụ na-abia—ma o maghi mgbe o ga-abia. Enweghi nkwekorita a bu nke e bu n'uche, ma ruo mgbe nna ahụ nyere nwoke na-alu ohuru iwu ka o gaa kpota nwanyi a na-alu ohuru ya, ihe niile metutara ya nogidere na-egbu oge.

Mgbe nna ya siri, "gaa kpota nwunye gi," nwoke ahụ na-alu nwanyi ohuru ga-abia n'abali, ya na ndi enyi ya, na-eti mkpu ma na-afu opi. Nke a na-eme mgbe niile n'abali iji zere iga njem ogologo uzọ n'okpomoku nke ehie, nke puru idi arọ n'ala Izrel. A na-achọ okuoku na mmanu, n'ih i na oku n'okporo ama adighi, ma ngaghari ahụ puru idiru otutu awa. Okwu emume ahụ n'onwe ya n'alumdi na nwunye ndi Hibru oge ochie, nke a na-ekwuputa n'oge ngaghari ahụ, bu, "Lee, nwoke na-alu nwanyi ohuru na-abia!"

Umụ agboghọ na-amaghi nwoke (ndi na-eso nwanyi a na-alu ohuru) nọ n'ilu ahụ abugh i ndi inyom a hoputara n'amaghi ama; ha bu ndi na-eje ozi nye nwanyi a na-alu ohuru, na-echekoro ya, ndi a turu anya na ha ga-esonye n'usoro ngaghari ahụ, ma burukwa ndi oru ha bu idi njikere n'oge obula na iburu mmanu nke ha iji mee ka uzọ ruo n'ulo nwoke a na-alu ohuru nwee ihè. Oku ndi ahụ

na-ere ngwa ngwa, ya mere ọ dị mkpa iburu mmanụ ọzọ, ma ọ bụrụ na njem ahụ adị ogologo. E nweghị ikekorita mmanụ n'oha.

Nchegbu a bụ ihe nkịtị n'emume njem na alụmdi na nwunye oge ochie, ọ bughikwa nsogbu n'omenala ha. A na-atụ anya igbu oge, irahụ ụra bụkwa ihe nkịtị. Ihe dị iche abughị n'irahụ ụra, kama ọ dị n'kwadebe, ọ bughị n'ino na nche. Ụmụ agboghọ-amaghị-ama ahụ echebeghị onwe ha maka igbu oge dika ndị maara ihe mere. Onye ọ bụla ga-arahụ ụra n'ihia na oge sitere n'igba akwukwọ n'iwu ruo n'imezu alụmdi na nwunye puru iru otu afọ.

Ozugboe emume ahụ rutere n'ulọ nwoke-alụ-nwunye, oriri agbamakwukwọ ahụ malitere, e wee mechie ụzọ ahụ kpamkpam, a naghikwa anabata ndị biara n'azụ oge. Nke a abughị obi ojoo—ọ bụ omenala, n'ihia na onye ọ bụla kuru aka n'uzọ e mechichara ya emechaa putara na ọ bughị akuku nke ozugboe emume ahụ.

Jisọs adighi ewebata onyinyo oheru, ọ dighikwa nye nkowa ọ bụla banyere ilu a di ka Ọ na-emekari otutu mgbe. Ọ dighi mkpa ka Ọ nye nkowa, n'ihia na ndi na-ege Ya nti ghotara nke oma nkowa omenala ndi a nile. Jisọs na-akowa alụmdi na nwunye nkiti nke ndi Owuwa Anyanwu, ọ bughị ihe atụ a kpochapuru n'eziokwu.

A na-akwado nkowa ndi a n'uju site n'akaebe Hibru, nakwa site n'aka ndi odeakuko ihe mere eme nke oge Rom na Gris.

Mishnah (nari afọ nke abuo AD, ma na-ehekwa omenala nke oge Ulo Nso tupu afọ 70 AD)

Talmud (nchikota e mere n'oge e mesiri, ma na-ehota omume e jiri eme ihe n'oge mbu)

Josefus (onye na-edede akuko ihe mere eme ndi Juu nke nari afọ mbu)

Liturgy alumi na nwunye nke ndi Rabai na mkparita uka iwu ha

Ndi Grik na ndi Rom bu ndi na-ekiri Judia

Josephus enyeghi "ntuziaka agbamakwukwọ" a haziri nke oma, ma nkowa iwu na omenala ndi ọ na-ewere di ka ihe a maara nke oma kwekorọ kpamkpam na nkowa ndi di na Mishnah/Talmud. Mishnah bu isi iyi kachasi mkpa.

Ilu a meturu onye Juu nke nari afọ mbu n'obi nke ukwu, n'ihia na ọ dighi ihe ọ bula di na Matiu 25 chorọ nkowa. Obibia n'etiti abali bu ihe a na-ahukari, oriona na mmanu bu ihe ndi di mkpa nke doro anya, a turukwa anya igbu oge n'etiti njiko aka alumi na nwunye nke iwu kwadoro na njem ahụ n'etiti abali, ma imechi uzọ bụkwa usoro e ji aru oru nke a na-emebu! Ụmụ agboghọ-amaghị nwoke ndi a juru ibata mere ihere, ma n'ebe ndi Juu nke oge Jizos no, ihere nke nwa agboghọ-amaghị nwoke nzuzu ahụ bu ihe o kwesiri kpamkpam. Ebe ha maara emume ahụ nke oma, ndi na-ege Jizos nti agaghị enwe omiiko ọ bula n'ebe umu agboghọ-amaghị nwoke nzuzu ahụ no, n'ihia na onye ọ bula maara na idi njikere bu oru di mkpa a na-apughị izere ezere nke nwa agboghọ-amaghị nwoke ọ bula a kororo ka ọ sonyere n'usoro njem ahụ. Eziokwu ndi a doro anya nke ukwu n'ebe ndi Juu ahụ no nke mere na Jizos enweghi mkpa inye nkowa ọ bula banyere ilu ahụ.

